

**RAPORT O STANIE RYNKU BROKERSKIEGO
W 2012 ROKU**

URZĄD KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO
WARSZAWA, 2013 ROK.

AUTOR:

Damian Kaczorowski
Zbigniew Kalisiewicz

Departament Licencji Ubezpieczeniowych i Emerytalnych

SŁOWA KLUCZOWE: UBEZPIECZENIA, REJESTR BROKERÓW, UMOWA UBEZPIECZENIA OC BROKERA, SKŁADKA LOKOWANA.

SYNTEZA

Sprawozdanie dotyczy brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych prowadzących działalność na podstawie zezwoleń na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń i reasekuracji wydanych do dnia 31 grudnia 2012 roku i wpisanych do rejestru brokerów ubezpieczeniowych.

W roku ubiegłym wydano 109 zezwoleń w zakresie ubezpieczeń oraz 6 zezwoleń w zakresie reasekuracji. Ogólna liczba zarejestrowanych brokerów na dzień 31 grudnia 2012 roku wyniosła 1098. W okresie od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku dokonano 45 wykreśleń z rejestru brokerów ubezpieczeniowych. Największa liczba brokerów znajduje się w województwie mazowieckim, natomiast zdecydowanym liderem wśród miast najczęściej wybieranych na siedzibę jest Warszawa. Najmniejszą liczbę brokerów odnotowujemy natomiast w województwie świętokrzyskim.

Sprawozdanie zawiera informacje dotyczące zawierania przez brokerów umów obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej. W roku ubiegłym największą ilość umów brokerzy zawarli z InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group.

Jednym z poruszonych zagadnień są przychody uzyskane przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń. W ubiegłym roku zakłady ubezpieczeń wypłaciły brokerom prowizje o łącznej wartości 826 345 100 PLN. Z otrzymanych danych wynika, iż rynek brokerski odnotowuje stały wzrost przychodów z tego tytułu, a największe przychody osiągnięte zostały w województwie mazowieckim. Analizie poddano również składki lokowane przez brokerów w zakładach ubezpieczeń. Wartość ulokowanych składek w roku 2012 wyniosła ogółem 6 985 140 727 PLN. Pod względem wartości lokowanych składek, mimo znacznej liczby zakładów notyfikowanych, 96% składek brokerzy ulokowali w zakładach ubezpieczeń z siedzibą w Polsce, a tylko 4% w zakładach zagranicznych. Najwyżej plasuje się Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie danych zgromadzonych przez Departament Licencji Ubezpieczeniowych i Emerytalnych z uwzględnieniem danych przekazywanych przez brokerów w rocznych sprawozdaniach z ich działalności.

SPIS TREŚCI

1.	BROKERZY UBEZPIECZENIOWI.	5
	Zezwolenia w zakresie ubezpieczeń oraz reasekuracji.	5
	Liczba brokerów w Polsce	9
	Brokerzy prowadzący inną działalność poza brokerską.....	11
2.	UMOWY UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ Z TYTUŁU WYKONYWANIA DZIAŁALNOŚCI BROKERSKIEJ.	11
3.	PRZYCHODY UZYSKANE PRZEZ BROKERÓW Z TYTUŁU PROWIZJI OD ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ.	15
	Średnie roczne przychody uzyskane przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń.....	16
	Przychody brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń według położenia geograficznego.....	17
4.	WIELKOŚĆ PROWIZJI WYPŁACONEJ PRZEZ ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ.	18
5.	SKŁADKI ULOKOWANE PRZEZ BROKERÓW W ZAKŁADACH UBEZPIECZEŃ. ...	19
6.	ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ, W KTÓRYCH BROKERZY LOKOWALI SKŁADKI.	21
7.	PODSUMOWANIE.....	25

1. BROKERZY UBEZPIECZENIOWI.

Broker jest pośrednikiem ubezpieczeniowym wykonującym czynności w imieniu lub na rzecz podmiotu poszukującego ochrony ubezpieczeniowej. Może nim być osoba fizyczna lub prawna, która po uprzednim spełnieniu szeregu warunków określonych w art. 28 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz U. z 2003 r. Nr 124, poz. 1154 z późn. zm.), posiada wydane przez organ nadzoru zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej i jest wpisana do rejestru brokerów ubezpieczeniowych. Działalność brokera polega na zawieraniu lub doprowadzaniu do zawarcia umów ubezpieczenia, wykonywaniu czynności przygotowawczych do zawarcia umów ubezpieczenia oraz uczestniczeniu w zarządzaniu i wykonywaniu umów ubezpieczenia, także w sprawach o odszkodowanie, jak również na organizowaniu i nadzorowaniu czynności brokerskich.

Zezwolenia w zakresie ubezpieczeń oraz reasekuracji.

Do dnia 31.12.2012 r. zostało wydanych ogółem 2093 zezwoleń na wykonywanie działalności brokerskiej, w tym 2035 w zakresie ubezpieczeń (1 481 osobom fizycznym i 554 osobom prawnym) oraz 58 w zakresie reasekuracji (odpowiednio: 12 i 46).

W 2012 roku wydano 115 zezwoleń w zakresie ubezpieczeń oraz reasekuracji, co stanowiło wzrost o około 6% w stosunku do ogólnej liczby zezwoleń w roku poprzednim.

Znaczący odsetek wszystkich wydanych zezwoleń stanowiły zezwolenia brokerskie w zakresie ubezpieczeń – mianowicie aż 94,8%. Liczba wydanych w 2012 roku zezwoleń w zakresie reasekuracji wyniosła 6, co stanowi znaczącą wartość w porównaniu do lat poprzednich.

Struktura podmiotowa wydanych w 2012 roku zezwoleń jest różna w przypadku zezwoleń w zakresie ubezpieczeń oraz reasekuracji. W przypadku pierwszej grupy nieznacznie więcej zezwoleń wydano osobom fizycznym (52,2%). Natomiast większość zezwoleń w zakresie reasekuracji wydanych zostało osobom prawnym (83,3%).

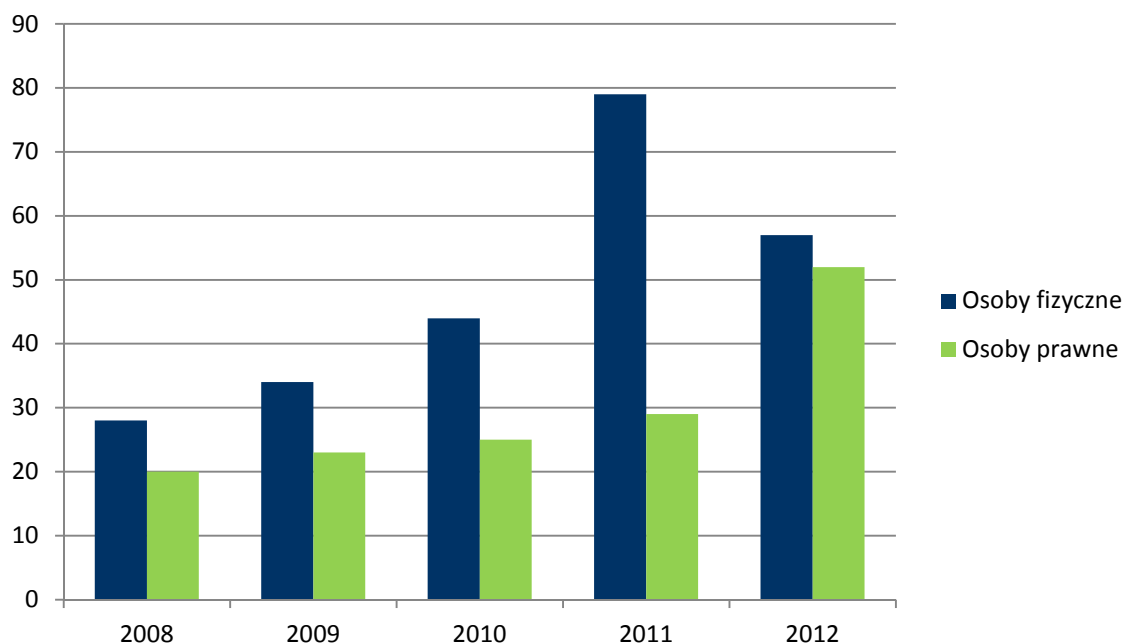
W 2012 roku wydano znacznie więcej zezwoleń brokerskich niż średniorocznie w latach 2007-2011. W stosunku do roku poprzedniego, w 2012 roku wydano o 3% zezwoleń więcej.

Poniższe tabele oraz wykresy przedstawiają liczby wydanych zezwoleń na wykonywanie działalności brokerskiej osobom fizycznym oraz prawnym, z uwzględnieniem podziału na brokerów posiadających zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń oraz reasekuracji.

Tabela 1. Liczba zezwoleń brokerskich w zakresie ubezpieczeń wydanych w latach 2008 – 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012
Osoby fizyczne	28	34	44	79	57
Osoby prawne	20	23	25	29	52
Razem	48	57	69	108	109

Wykres 1. Liczba zezwoleń brokerskich w zakresie ubezpieczeń wydanych w latach 2008 – 2012.

Przyrost wydawanych co roku zezwoleń, przedstawiony na wykresie powyżej, wykazuje wartości dodatnie nieprzerwanie od 2008 roku, przy czym w roku 2012 wzrost ten był nieznaczny. Warto przy tym zauważyć, iż w porównaniu do lat ubiegłych znacznie wzrosła liczba zezwoleń wydawanych osobom prawnym. W stosunku do roku 2011 aż o 79,3%. Porównując natomiast do roku ubiegłego liczbę zezwoleń wydanych osobom fizycznym odnotowano spadek o 27,8%.

Tabela 2. Liczba wydanych zezwoleń w zakresie reasekuracji w latach 2008 – 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012
Osoby fizyczne	0	0	0	0	1
Osoby prawne	4	1	1	4	5
Razem	4	1	1	4	6

W roku 2012 dokonano **45** wykreśleń z rejestru brokerów ubezpieczeniowych, w tym wykreślono **28** osób fizycznych i **17** osób prawnych. W większości podmioty te wykonywały działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń.

Poniższa tabela wskazuje strukturę przyczynową wykreśleń z rejestru brokerów dokonanych w 2012 roku.

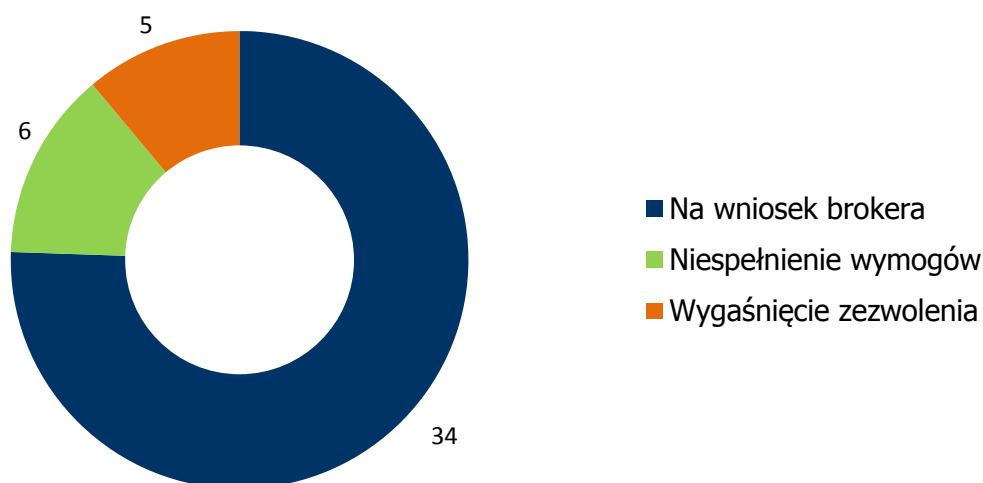
Tabela 3. Liczba wykreśleń brokerów z rejestru w 2012 roku.

Przyczyna wykreślenia	Liczba wykreśleń z rejestru
Cofnięcie zezwolenia na wniosek brokera	34
Zezwolenia cofnięte z powodu niespełniania wymogów niezbędnych do wykonywania swojej działalności, określonych w przepisach prawa	6
Wygaśnięcie zezwolenia	5
Razem	45

Wykreślenie brokera ubezpieczeniowego z rejestru brokerów ubezpieczeniowych na skutek cofnięcia zezwolenia na wniosek brokera stanowiło zdecydowaną większość, mianowicie 75,6% wszystkich wykreśleń dokonanych w 2012 roku. Niemal dwie trzecie spośród wskazanych wykreśleń dotyczyły osób fizycznych – 62,2%. Tylko dwa wykreślenia dotyczyły działalności w zakresie reasekuracji.

Kolejnych sześć wykreśleń z listy brokerów nastąpiło na skutek cofnięcia zezwolenia z uwagi na niespełnianie wymogów niezbędnych do wykonywania działalności brokerskiej określonych w przepisach prawa. Trzy spośród powyższych wykreśleń zostały dokonane na rzecz osób fizycznych (w zakresie ubezpieczeń oraz w zakresie reasekuracji) i również trzy na rzecz osoby prawnej posiadającej zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń.

Wykres 2. Wykreślenia brokerów z uwagi na przesłanki wynikające z przepisów prawa (zgodnie z tabelą powyżej).

W 2012 roku dokonano łącznie 45 wykreśleń, co oznacza zwiększenie liczby dokonanych wykreśleń o 4 w stosunku do 2011 roku.

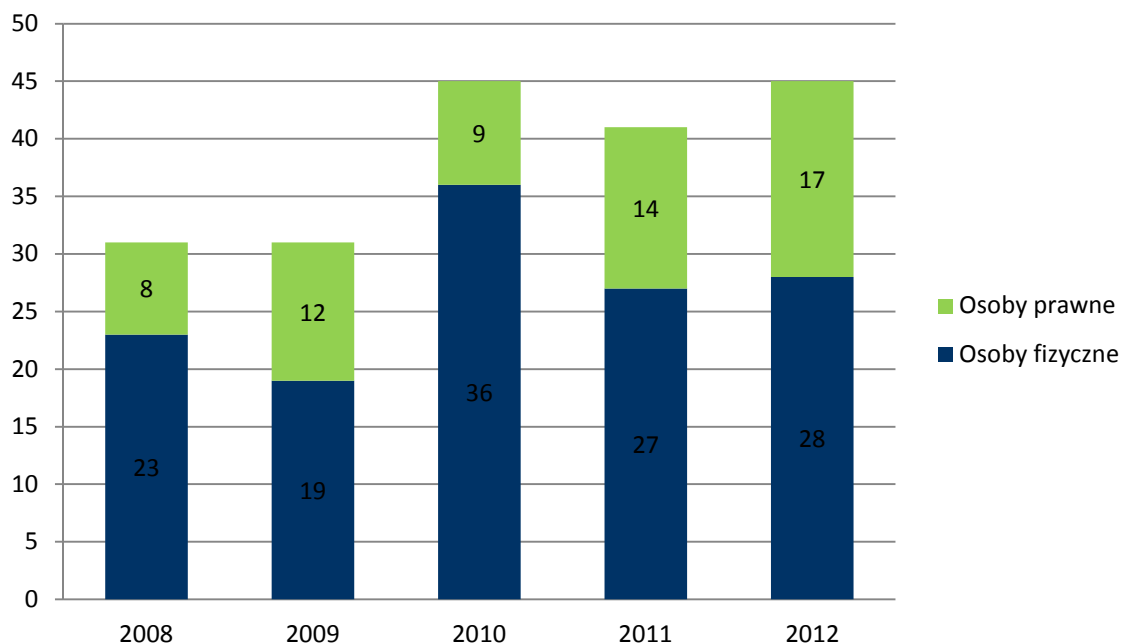
Tabela 4. Liczba wykreśleń z rejestru brokerów dokonanych w latach 2008-2012.

	2008	2009	2010	2011	2012
Osoby fizyczne	23	19	36	27	28
Osoby prawne	8	12	9	14	17
Razem	31	31	45	41	45

Dynamika ilości wykreśleń w 2012 roku była dodatnia – wynosiła 9,8% w stosunku do roku poprzedniego.

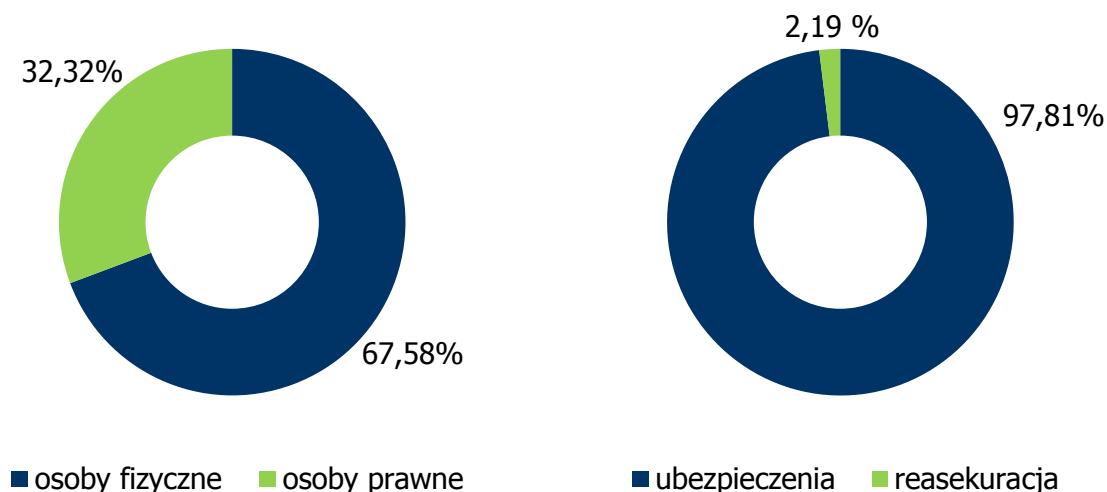
Wykres 3. Liczba wykreśleń z rejestru brokerów dokonanych w latach 2008-2012.

Liczba brokerów w Polsce

Ogólna liczba podmiotów wykonujących działalność brokerską na dzień 31 grudnia 2012 roku wyniosła **1098**, z czego **1074** podmioty wykonywały działalność w zakresie ubezpieczeń a jedynie **24** w zakresie reasekuracji. Wartość ta oznacza przyrost liczby zarejestrowanych brokerów o **7,1%** w stosunku do 2011 roku.

Wykres 4. Struktura brokerów zarejestrowanych do dnia 31 grudnia 2012 roku.

Liczba brokerów w poszczególnych województwach jest zróżnicowana – począwszy od województwa mazowieckiego, w którym siedzibę posiada 267 brokerów, a skończywszy na województwie świętokrzyskim, gdzie działalność prowadziło w 2012 roku jedynie 13 brokerów.

Tabela 5. Liczba brokerów ze względu na siedzibę w poszczególnych województwach.

	Województwo	Liczba brokerów
1	mazowieckie	267
2	śląskie	115
3	pomorskie	110
4	dolnośląskie	103
5	wielkopolskie	93
6	kujawsko-pomorskie	88
7	łódzkie	79
8	małopolskie	62
9	zachodniopomorskie	47
10	podlaskie	27
11	lubelskie	26
12	lubuskie	20
13	opolskie	19
14	podkarpackie	16
15	warmińsko-mazurskie	15
16	świętokrzyskie	13

Zdecydowanym liderem wśród miast najczęściej wybieranych przez brokerów na siedzibę jest Warszawa (193 brokerów). Na drugim miejscu znajduje się Wrocław (74 brokerów), na trzecim zaś Łódź (51 brokerów).

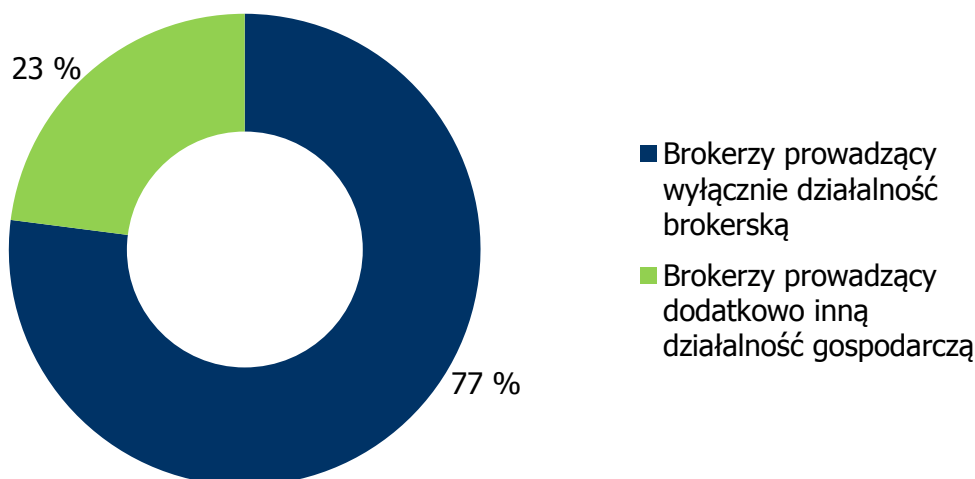
Tabela 6. Miasta, w których siedzibę ma największa liczba brokerów.

	Miasto	Liczba brokerów
1	Warszawa	193
2	Wrocław	74
3	Łódź	51
4	Poznań	50
5	Toruń	44

Brokerzy prowadzący inną działalność poza brokerską

Jak wynika ze złożonych przez brokerów do organu nadzoru informacji w zakresie wykonywanej działalności brokerskiej za 2012 rok większość z nich skupia się wyłącznie na prowadzeniu działalności brokerskiej, a jedynie 23% z nich prowadzi również dodatkowo inną działalność gospodarczą. I tak odpowiednio dla wszystkich osób fizycznych jest to 24%, a dla osób prawnych 22%.

Wykres 5. Porównanie brokerów prowadzących wyłącznie działalność brokerską z brokerami prowadzącymi dodatkowo działalność gospodarczą ogółem.

2. UMOWY UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ Z TYTUŁU WYKONYWANIA DZIAŁALNOŚCI BROKERSKIEJ.

Jednym z warunków wymaganych do uzyskania zezwolenia i wpisania do rejestru brokerów ubezpieczeniowych oraz prowadzenia działalności brokerskiej jest zawarcie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej. Od dnia 15 stycznia 2005 roku, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 czerwca 2005 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej (Dz. U. Nr 122, poz. 1028), obowiązuje minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC wynosząca równowartość w złotych 1 000 000 EUR w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia OC oraz 1 500 000 EUR w odniesieniu do wszystkich takich zdarzeń.

W roku ubiegłym 99 % zawartych przez brokerów umów dotyczyło sumy podstawowej (6 696 000 PLN, tzn. 1 500 000 EUR), przy zastosowaniu kursu średniego euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w roku tj. w dniu 2 stycznia 2012 roku (tabela kursów średnich nr 1/A/NBP/2012, gdzie kurs średni euro wynosił 4,46 PLN). Jedynie 1 % brokerów zdecydowało się na ubezpieczenie swojej działalności na większą kwotę aniżeli prawnie normowana wartość minimalna.

W 2012 roku brokerzy zawierali umowy ubezpieczenia OC z tytułu wykonywania działalności brokerskiej z 15 zakładami ubezpieczeń wskazanymi w tabeli poniżej.

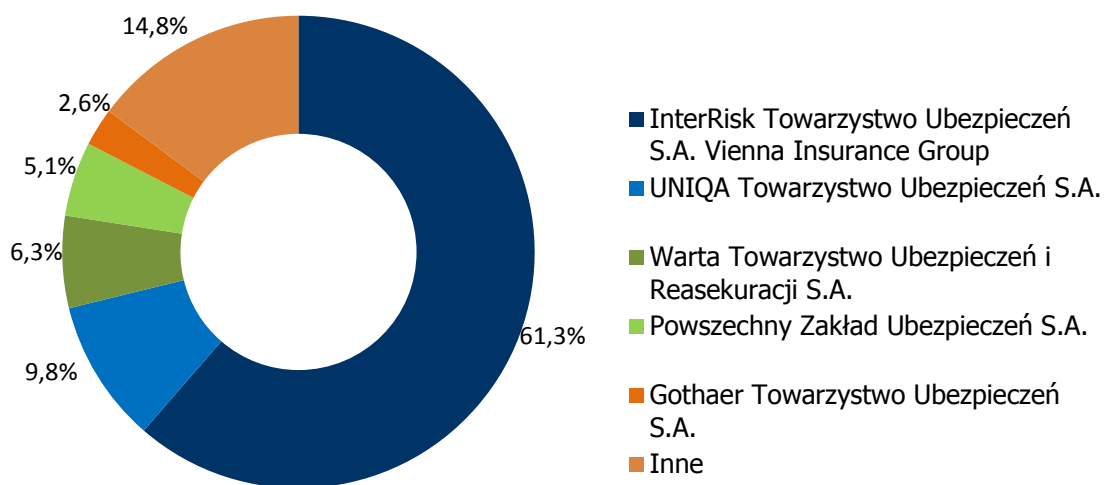
Tabela 7. Zakłady Ubezpieczeń, z którymi brokerzy zawarli umowy ubezpieczenia OC z tytułu wykonywania działalności brokerskiej w 2012 roku.

Nazwa Zakładu Ubezpieczeń	Udział
1 InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group	66,6%
2 UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.	10,7%
3 Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA S.A.	6,9%
4 Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A.	5,5%
5 Gothaer Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.	2,9%
6 Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych TUZ	2,7%
7 Concordia Polska Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych	2,2%
8 Towarzystwo Ubezpieczeń I Reasekuracji Allianz Polska S.A.	0,8%
9 GENERALI Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.	0,5%
10 Trinity Square Insurance Limited	0,3%
11 PI Indemnity Company Limited	0,3%
12 Towarzystwo Ubezpieczeń Inter Polska S.A.	0,2%
13 White Rock Insurance (Gibraltar) Pcc Limited	0,2%
14 Society of Lloyd's Oddział w Polsce	0,1%
15 GENERALI Versicherung AG	0,1%

Zgodnie z powyższą tabelą, najwięcej umów zawarto z InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group.

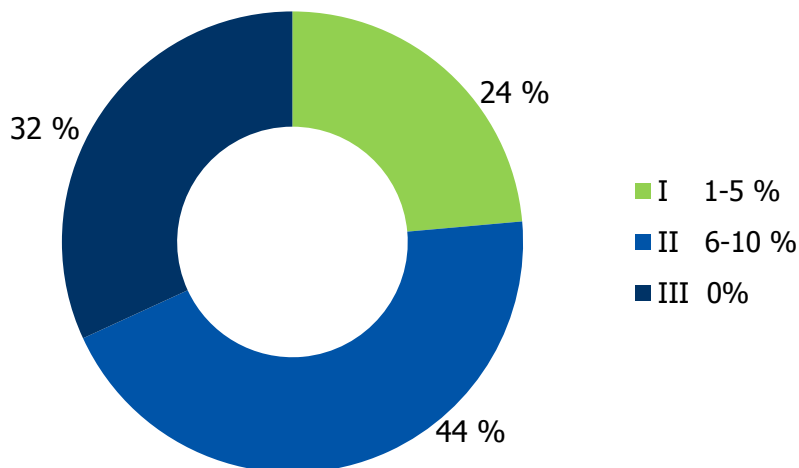
Biorąc pod uwagę sumaryczną wielkość składek wyrażoną w PLN największy udział spośród wszystkich zakładów ubezpieczeń również posiada InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group – 61,3%.

Wykres 6. Struktura udziału Zakładów Ubezpieczeniowych, z którymi brokerzy zawarli umowy OC z tytułu wykonywania działalności brokerskiej w 2012 roku – podział według sumarycznego udziału składek.

Zgodnie z treścią § 2. ust 4. rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej ubezpieczenie OC obejmuje wszystkie szkody w zakresie, o którym mowa w ust. 1 i 2, z zastrzeżeniem ust. 3, z możliwością umownego ograniczenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń o kwotę nieprzekraczającą 10 % wartości należnego odszkodowania. W 2012 roku z możliwości tej skorzystało 68,1% brokerów. Poniższy wykres przedstawia procentowy udział brokerów, którzy skorzystali z ww. możliwości.

Wykres 7. Struktura brokerów korzystających z możliwości umownego ograniczenia odpowiedzialności zakładów ubezpieczeń w podziale na trzy grupy.

Przy okazji omawianego tematu obowiązkowych ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej należy również zwrócić uwagę na to, iż jedynie 0,5% brokerów wykazało, że w stosunku do nich klienci zgłosili roszczenia o naprawienie szkody z ubezpieczenia OC. Może to świadczyć o profesjonalnej obsłudze klienta przez brokerów ubezpieczeniowych.

3. PRZYCHODY UZYSKANE PRZEZ BROKERÓW Z TYTUŁU PROWIZJI OD ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ.

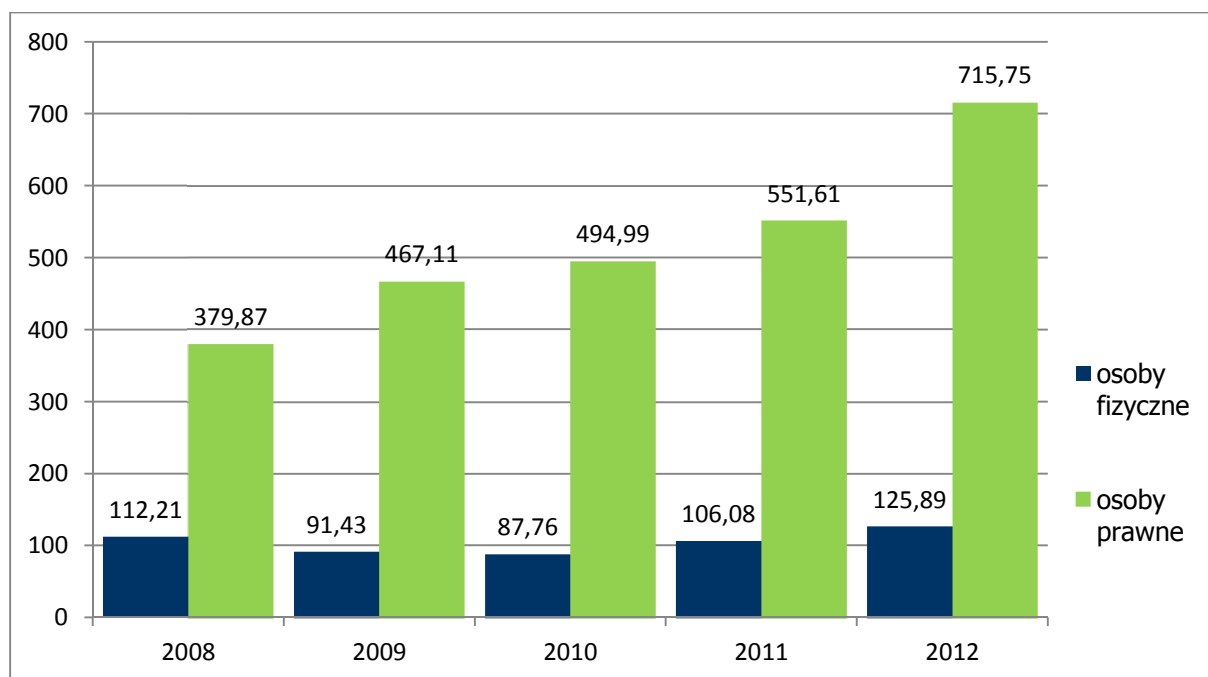
Podstawowym źródłem przychodu z działalności brokerskiej są prowizje uzyskiwane od zakładów ubezpieczeń. W 2012 roku całkowite przychody brokerów z tego tytułu wyniosły 841 640 146 PLN, co oznacza wzrost przychodów w stosunku do roku poprzedniego o prawie 27,9%. Jest to najsilniejszy wzrost dynamiki w ostatnich latach, szczególnie jeśli uwzględniony zostanie przyrost liczby zarejestrowanych brokerów w badanym okresie (7,1%).

Mimo, że osoby fizyczne stanowią blisko 68% wszystkich zarejestrowanych brokerów to wygenerowały one zaledwie 15% całkowitych przychodów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w 2012 roku.

Tabela 8. Przychody ogółem uzyskane przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w latach 2008-2012 (PLN).

	2008	2009	2010	2011	2012
Osoby fizyczne	112 212 709	91 431 904	87 764 597	106 076 945	125 890 638
Osoby prawne	379 871 620	467 112 721	494 991 674	551 610 183	715 749 508
Ogółem	492 084 329	558 544 625	582 756 271	657 687 128	841 640 146

Wykres 8. Przychody uzyskane przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w latach 2008-2012 (mln PLN).

Średnie roczne przychody uzyskane przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń

Poniższa tabela przedstawia średnie przychody uzyskane przez brokerów w podziale na osoby fizyczne oraz prawne w 2012 roku. Jak wynika z przedstawionych danych w 2012 roku nastąpił wzrost średnich przychodów wynoszący odpowiednio 2,9% w przypadku osób fizycznych oraz 0,3% w przypadku osób prawnych w odniesieniu do 2011 roku. Porównując średni przychód wszystkich brokerów nastąpił wzrost w porównaniu z rokiem 2011 (7,2%).

Tabela 9. Średnie przychody uzyskiwane w latach 2008-2012 z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w przeliczeniu na brokera w zależności od rodzaju podmiotu (PLN).

	2008	2009	2010	2011	2012
Brokerzy ogółem	742 209	833 649	707 228	715 322	766 521
Osoby fizyczne	258 555	211 159	154 787	164 716	169 435
Osoby prawne	1 658 828	1 970 940	1 948 786	2 009 446	2 016 196
Dynamika zmian rok do roku	-	12,3%	-15,1%	1,1%	7,2%

W 2012 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, występuje grupa brokerów generujących znaczący odsetek całkowitego przychodu. Analizując przychody z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń należy wskazać, że grupa 25 brokerów o najwyższych przychodach osiągnęła wynik 483 216 397 PLN co stanowiło ponad 57% całkowitych przychodów rynku brokerskiego w Polsce.

Tabela 10. Przychody uzyskiwane w latach 2008-2012 z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń przez 25 brokerów o najwyższych przychodach (PLN).

	2008	2009	2010	2011	2012
Przychody	256 705 547	307 840 461	321 528 393	388 743 189	483 216 397
Odsetek	52,2%	55,1%	58,6%	59,1%	57,4%
Dynamika zmian rok do roku	14,2%	19,9%	4,4%	20,9%	24,3%

Przychody brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń według położenia geograficznego.

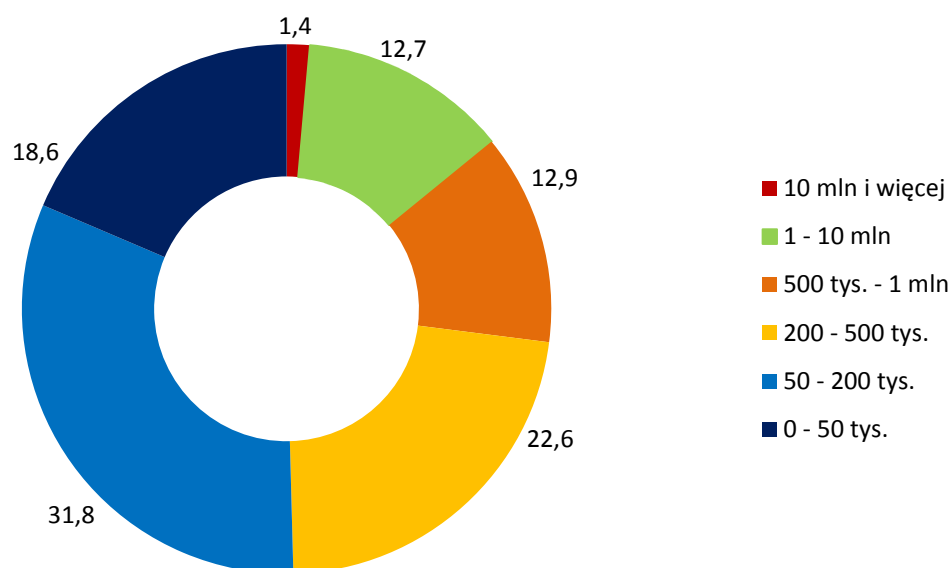
Przychody generowane przez brokerów są zróżnicowane w poszczególnych województwach – zarówno w ujęciu ogólnym, jak i średnim. Największy odsetek całkowitych przychodów w 2012 roku wygenerowali brokerzy z województwa mazowieckiego – 36,9%. Kolejnymi województwami są kujawsko-pomorskie – 22,1% i śląskie – 9,1%. Jednocześnie należy podkreślić, iż w Warszawie osiągnięte zostały największe przychody i wyniosły one 347 300 048 PLN, co stanowi 94% w województwie mazowieckim oraz 34,7% ogółu przychodów w skali kraju.

Tabela 11. Przychody brokerów w 2012 roku osiągnięte w poszczególnych województwach – przychody ogółem oraz średnie przychody w przeliczeniu na jednego brokera (PLN).

	Województwo	Przychody ogółem	Przychody średnie
1	mazowieckie	369 468 120	1 383 776
2	kujawsko-pomorskie	221 532 064	2 517 410
3	śląskie	91 034 842	791 607
4	pomorskie	78 011 455	709 195
5	dolnośląskie	71 713 383	696 246
6	wielkopolskie	43 966 080	472 754
7	łódzkie	32 358 124	409 597
8	małopolskie	29 145 781	470 093
9	zachodniopomorskie	15 473 245	329 218
10	lubelskie	12 341 966	474 691
11	podlaskie	9 786 106	362 448
12	warmińsko-mazurskie	9 229 606	615 307
13	lubuskie	6 846 739	342 337
14	świętokrzyskie	3 574 969	274 998
15	opolskie	3 508 437	184 655
16	podkarpackie	3 421 203	213 825

W ramach przedmiotowego zagadnienia, poniżej przedstawiono wykres obrazujący zróżnicowanie w osiągniętych przez brokerów przychodach w 2012 roku. Z powyższego wynika, iż 1,4% ogółu brokerów osiągnęło przychody w przedziale od 10 000 0000 PLN i więcej. Należy przy tym zaznaczyć, iż w grupie tej znalazły się jedynie podmioty posiadające zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej będące osobami prawnymi. Ostatnią grupą na poniższym wykresie stanowią brokerzy, którzy osiągnęli przychód do 50 000 PLN – należy do niej 18,6% ogółu brokerów. Jednocześnie należy podkreślić, iż w ramach tej grupy 39% stanowią podmioty, które od niedawna wykonują działalność brokerską (uzyskały zezwolenie w 2012 roku).

Wykres 9. Przychody osiągnięte przez brokerów w 2012 roku w odpowiednich przedziałach. Wartości przedstawione w %.

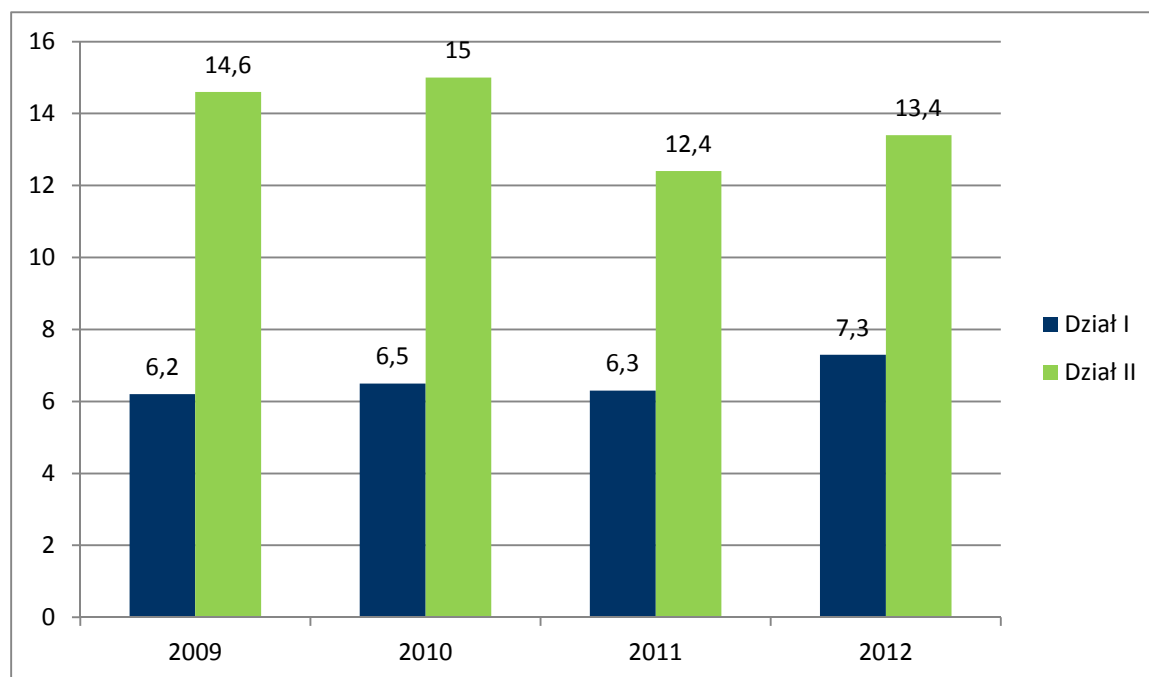
4. WIELKOŚĆ PROWIZJI WYPŁACONEJ PRZEZ ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ.

W 2012 roku zakłady ubezpieczeń wypłaciły brokerom prowizje o łącznej wartości **841 640 968 PLN**. W 2012 roku odnotowano wzrost wartości prowizji wypłaconej brokerom przez zakłady ubezpieczeń zarówno w Dziale I, jak i w Dziale II. W stosunku do roku 2011 było to odpowiednio w Dziale I o 38,3%, a w Dziale II o 26,5%. Ogółem odnotowano wzrost na poziomie 27,9%. Średnia prowizja przypadająca na brokera wyniosła w 2012 roku 7,3% wysokości ulokowanej składki w Dziale I oraz 13,4% w Dziale II, ogólnie w dziale I i II – 21,1%. Z powyższych danych wynika, iż w porównaniu do roku ubiegłego nastąpił wzrost odpowiednio w Dziale I o 1% oraz w Dziale II o 1%.

Tabela 12. Wartość prowizji wypłaconej brokerom przez zakłady ubezpieczeń w 2011 oraz 2012 roku (PLN).

	2011	2012
Dział I	80 725 431	111 667 964
Dział II	576 961 697	729 972 182
Razem	657 687 128	841 640 146
Dynamika zmian rok do roku	-	27,9%

Wykres 10. Średnie prowizje stanowiące wynagrodzenie brokerów wypłacane przez zakłady ubezpieczeń w latach 2009-2012 (%).

5. SKŁADKI ULOKOWANE PRZEZ BROKERÓW W ZAKŁADACH UBEZPIECZEŃ.

Wartość składek ulokowanych w zakładach ubezpieczeń za pośrednictwem brokerów w 2012 roku wyniosła **6 985 140 727 PLN**, co oznacza wzrost wskazanej kategorii o 17,9% w odniesieniu do poprzedniego roku sprawozdawczego. W Dziale I oraz II wzrosty te wyniosły odpowiednio 20,5% oraz 17,2% w stosunku do 2011 roku.

Tabela 13. Wartość składki ulokowanej za pośrednictwem brokerów w zakładach ubezpieczeń w 2011 oraz w 2012 roku (PLN).

	2011	2012
Dział I	1 273 327 487	1 534 196 345
Dział II	4 651 411 403	5 450 944 382
Razem	5 924 738 890	6 985 140 727
Dynamika zmian rok do roku	-	17,9%

W odniesieniu do składek ulokowanych przez brokerów w zakładach ubezpieczeń w 2012 roku, brokerzy prowadzący działalność jako osoby fizyczne ulokowali 822 690 870 PLN, zaś brokerzy – osoby prawne – 6 162 449 857 PLN.

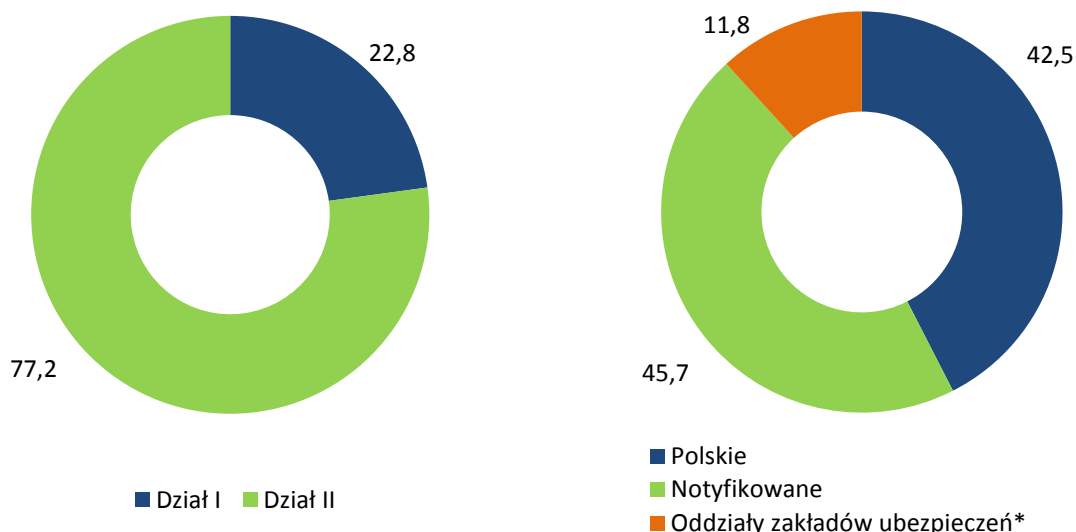
Analogicznie do uzyskanych przez brokerów przychodów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń, kształtowała się struktura składki ulokowanej przez brokerów.

Dziesięciu największych brokerów (stosując kryterium wielkości ulokowanej składki) pośredniczyło w zawarciu umów ubezpieczenia o łącznej składce równej 3 063 589 800 PLN. Kwota ta stanowi 43,9% składek ulokowanych przez brokerów.

Dwudziestu największych brokerów łącznie ulokowało natomiast składkę równą wysokości 4 128 016 254 PLN. Kwota ta stanowi 59% składek ulokowanych przez brokerów.

W 2012 roku brokerzy współpracowali ze 127 zakładami ubezpieczeń, z czego zdecydowaną większość stanowiły zakłady ubezpieczeń Działu II (98 zakładów ubezpieczeń – 77,2%). Biorąc pod uwagę wartości składek ulokowanych przez brokerów również należy wskazać znaczący odsetek zakładów ubezpieczeń Działu II (78%).

Wykres 11. Struktura pod względem liczby zakładów ubezpieczeń, z którymi brokerzy współpracowali w 2012 roku.

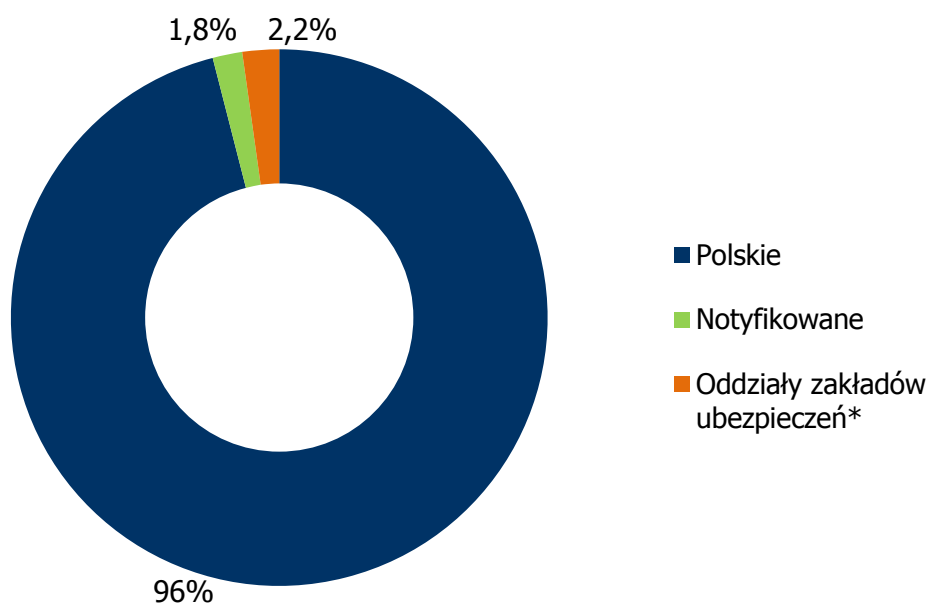
* Oddziały zakładów ubezpieczeń państw członkowskich UE oraz innych państw należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego

Poza podziałem zakładów ubezpieczeniowych według rodzaju działalności (Dział I bądź Dział II) należy wskazać strukturę zakładów ubezpieczeniowych w podziale na zakłady ubezpieczeń z siedzibą w Polsce, zakłady notyfikowane oraz oddziały zakładów ubezpieczeń państw członkowskich UE oraz innych państw należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Analizując liczbę zakładów ubezpieczeń w poszczególnych grupach należy zauważyć, że pod względem liczby zakładów, z którymi współpracowali brokerzy w 2012 roku, polskie zakłady stanowią zaledwie 42,5%.

Niemniej jednak, gdy analizie poddane zostaną wartości składek lokowanych w poszczególnych grupach, struktura będzie znacząco odmienna. Pod względem wartości lokowanych składek zakłady z siedzibą w Polsce stanowią 96% wszystkich zakładów.

Wykres 12. Struktura pod względem wartości lokowanych składek w podziale na 3 grupy - zakłady ubezpieczeń z siedzibą w Polsce, zakłady notyfikowane oraz oddziały zakładów ubezpieczeń państw członkowskich UE oraz innych państw należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego. (%).

* Oddziały zakładów ubezpieczeń państw członkowskich UE oraz innych państw należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego

6. ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ, W KTÓRYCH BROKERZY ULOKOWALI SKŁADKI.

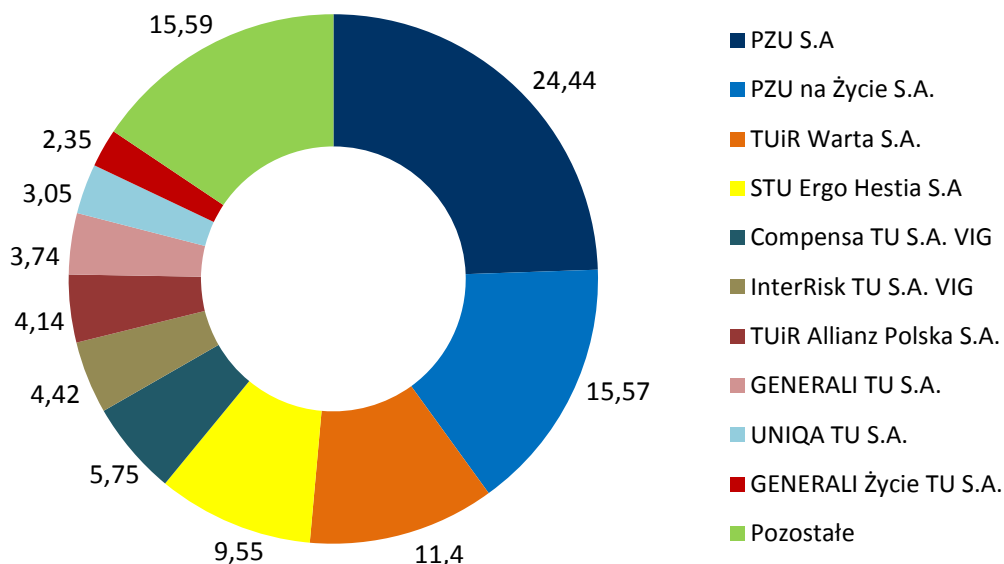
W 2012 roku składki o największej, sumarycznej wartości brokerzy ulokowali w PZU S.A. oraz PZU Życie S.A. W czołówce 10 zakładów, w których brokerzy ulokowali składki o największej wartości znalazły się jedynie zakłady ubezpieczeń z siedzibą w Polsce. We wskazanej grupie zdecydowaną większość stanowią zakłady ubezpieczeń z Działu II.

Tabela 14. Zakłady ubezpieczeń według wielkości składki ulokowanej przez brokerów w 2012 roku.

Zakład Ubezpieczeń	Składki ulokowane przez brokerów (PLN)
1 Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A.	1 706 984 087
2 Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie S.A.	1 087 486 139
3 Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA S.A.	796 017 751
4 Sopotkie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO HESTIA S.A.	666 891 095
5 COMPENSA Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group	401 554 693
6 InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group	308 401 464
7 Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji Allianz Polska S.A.	288 891 773
8 GENERALI Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.	261 175 772
9 UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.	213 327 959
10 GENERALI Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.	164 171 542

Wskazane w tabeli powyżej zakłady ubezpieczeń zainkasowały składki o łącznej wartości 5 894 902 275 PLN, co stanowiło 84,4% całkowitej wartości składek ulokowanych przez brokerów w 2012 roku.

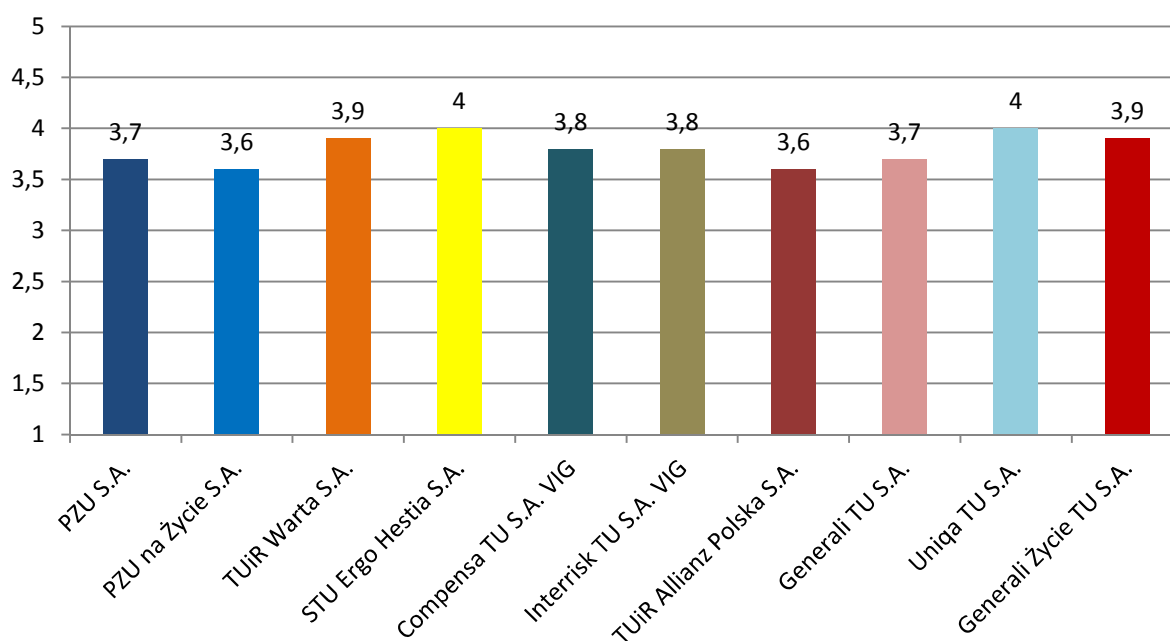
Wykres 13. Struktura pod względem wielkości składki ulokowanej przez brokerów w 2012 roku (%).

Dla Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń na Życie S.A. udział składki ulokowanej przez brokerów w składce przypisanej brutto (składka przypisana brutto – 9 313 416 tys. zł) wyniósł 11,68%, dla Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń S.A. udział składki ulokowanej przez brokerów w składce przypisanej brutto (składka przypisana brutto – 8 453 498 tys. zł) wyniósł 20,19%, dla Towarzystwa Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA S.A. (składka przypisana brutto – 3 486 143 tys. zł) wyniósł 22,83%, dla Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO HESTIA S.A. (składka przypisana brutto - 2 742 904 tys. zł) wyniósł 24,31%, dla Towarzystwa Ubezpieczeń ALLIANZ POLSKA S.A. (składka przypisana brutto – 1 773 329 tys. zł) wyniósł 16,29%, dla UNIQA Towarzystwa Ubezpieczeń S.A. (składka przypisana brutto – 1 153 736 tys. zł) wyniósł 18,49%, dla InterRisk Towarzystwa Ubezpieczeń S.A. VIG (składka przypisana brutto – 1 124 396 tys. zł) wyniósł 27,43%, dla Towarzystwa Ubezpieczeń COMPENSA S.A. (składka przypisana brutto – 1 097 930 tys. zł) wyniósł 36,57%, dla GENERALI Towarzystwa Ubezpieczeń S.A. (składka przypisana brutto – 1 056 010 tys. zł) wyniósł 24,73%, dla GENERALI Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie S.A. (składka przypisana brutto – 958 604 tys. zł) wyniósł 17,13%.

Poniżej przedstawiono wykres obrazujący w jaki sposób ocenili brokerzy współpracę z 10 zakładami ubezpieczeń. Należy przy tym zaznaczyć, iż zestawienie dotyczy zakładów, w których brokerzy ulokowali składki o największej wartości. Jest to subiektywna ocena współpracy brokerów z zakładami ubezpieczeń. W ramach sugerowanej skali ocen od 1 do 5 brokerzy ocenili powyższe zakłady w przedziale 3,6 – 4. Jest to ocena zdecydowanie powyżej średniej w skali ocen co może świadczyć o poprawnej współpracy między brokerami a zakładami ubezpieczeń. Najwyższe oceny uzyskały Uniqa Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. oraz Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń Ergo Hestia S.A.

Wykres 14. Ocena 10 zakładów ubezpieczeń, w których najczęściej były lokowane ryzyka ubezpieczeniowe, wystawiona przez brokerów w 2012 roku (%). Kolejność wg. wielkości składki ulokowanej przez brokerów w poszczególnych zakładach ubezpieczeń. Ocena w skali 1 – 5.

7. PODSUMOWANIE

Analizując dane z ostatnich lat można odnotować stały wzrost zainteresowania wykonywaniem działalności brokerskiej. W 2012 roku podobnie jak w roku ubiegłym utrzymała się tendencja wzrostowa pod względem wydanych zezwoleń na wykonywanie działalności brokerskiej.

Na podstawie danych uzyskanych ze sprawozdań brokerskich należy stwierdzić, iż największe przychody osiągane są przez brokerów w dwóch województwach (mazowieckie, kujawsko-pomorskie). Jednocześnie należy podkreślić, iż niewielka liczba brokerów generuje ponad połowę wszystkich uzyskanych przychodów. Rynek brokerów ubezpieczeniowych przy stałym wzroście funkcjonujących na rynku podmiotów pośredniczących w zawieraniu lub doprowadzaniu do zawarcia umów ubezpieczenia odnotowuje stały wzrost przychodów ogółem z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń.

W 2012 roku utrzymana została tendencja zawierania przez brokerów umów ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej w InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group (ponad 66%) co może świadczyć o nieprzygotowaniu przez inne zakłady ubezpieczeń atrakcyjnej oferty ubezpieczeniowej w tym zakresie.

Mając na uwadze uzyskane dane należy podkreślić, iż w zdecydowanej większości brokerzy koncentrują swoją działalność w Dziale II i tam jest lokowana większość składek ubezpieczeniowych. Pomimo ulokowania przez brokerów składek w wielu zagranicznych zakładach ubezpieczeń, aż 96% składek ulokowano w zakładach ubezpieczeń z siedzibą w Polsce, a jedynie 4% w zakładach notyfikowanych.

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba zezwoleń brokerskich wydanych w latach 2008 – 2012 w zakresie ubezpieczeń.....	6
Wykres 2. Wykreślenia brokerów z uwagi na przesłanki wynikające z przepisów prawa (zgodnie z tabelą powyżej).....	8
Wykres 3. Liczba wykreśleń z rejestru brokerów dokonanych w latach 2008 – 2012..	9
Wykres 4. Struktura brokerów zarejestrowanych do dnia 31 grudnia 2012 roku.....	9
Wykres 5. Porównanie brokerów prowadzących wyłącznie działalność brokerską z brokerami prowadzącymi dodatkową działalność gospodarczą ogółem.....	11
Wykres 6. Struktura udziału Zakładów Ubezpieczeń, z którymi brokerzy zawarli umowy OC z tytułu wykonywania działalności brokerskiej w 2012 roku – podział według sumarycznego udziału składek.....	13
Wykres 7. Struktura brokerów korzystających z możliwości umownego ograniczenia odpowiedzialności zakładów ubezpieczeń w podziale na trzy grupy.....	14
Wykres 8. Przychody uzyskane przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w latach 2008 – 2012.....	15
Wykres 9. Przychody osiągnięte przez brokerów w 2012 roku w odpowiednich przedziałach.....	18
Wykres 10. Średnie prowizje stanowiące wynagrodzenie brokerów wypłacane przez zakłady ubezpieczeń w latach 2008 – 2012.....	19
Wykres 11. Struktura pod względem liczby zakładów ubezpieczeń, z którymi brokerzy współpracowali w 2012 roku.....	20
Wykres 12. Struktura pod względem wartości lokowanych składek w podziale na trzy grupy.....	21
Wykres 13. Struktura pod względem wielkości składki ulokowanej przez brokerów w 2012 roku.....	23
Wykres 14. Ocena 10 zakładów ubezpieczeń wystawiona przez brokerów w 2012 roku.....	24

SPIS TABEL

Tabela 1. Liczba wydanych zezwoleń w zakresie ubezpieczeń w latach 2008 – 2012..6	6
Tabela 2. Liczba wydanych zezwoleń w zakresie reasekuracji w latach 2008 – 2012..7	7
Tabela 3. Liczba wykreśleń brokerów z rejestru w 2012 roku.....7	7
Tabela 4. Liczba wykreśleń z rejestru brokerów dokonanych w latach 2008 – 2012..8	8
Tabela 5. Liczba brokerów ze względu na siedzibę w poszczególnych województwach.....10	10
Tabela 6. Miasta, w których siedzibę ma największa liczba brokerów.....10	10
Tabela 7. Zakłady Ubezpieczeń, z którymi brokerzy zawarli umowy ubezpieczenia OC z tytułu wykonywania działalności brokerskiej w 2012 roku.....12	12
Tabela 8. Przychody ogółem uzyskane przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w latach 2008 – 2012.....15	15
Tabela 9. Średnie przychody uzyskiwane w latach 2008 – 2012 z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w przeliczeniu na brokera w zależności od rodzaju podmiotu.....16	16
Tabela 10. Przychody uzyskiwane w latach 2008 – 2012 z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń przez 25 brokerów o najwyższych przychodach.....16	16
Tabela 11. Przychody brokerów w 2012 roku osiągnięte w poszczególnych województwach – przychody ogółem oraz średnie przychody w przeliczeniu na jednego brokera.....17	17
Tabela 12. Wartość prowizji wypłaconej brokerom przez zakłady ubezpieczeń w 2011 oraz 2012 roku (PLN).....18	18
Tabela 13. Wartość składki ulokowanej za pośrednictwem brokerów w zakładach ubezpieczeń w 2011 oraz w 2012 roku (PLN).....19	19
Tabela 14. Zakłady ubezpieczeń według wielkości składki ulokowanej przez brokerów w 2012 roku.....22	22

URZĄD KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO

Plac Powstańców Warszawy 1
00-950 Warszawa

tel. (+48 22) 262-50-00
fax (+48 22) 262-51-11 (95)
e-mail: knf@knf.gov.pl

Biuro Relacji Zewnętrznych

tel. (+48 22) 262 48 88

www.knf.gov.pl